

דוח מבקר המדינה | אייר התשפ"ב | מאי 2022

ביקורת בין-תחומית

מחוז שומרון ויהודה (ש"י) של משטרת ישראל - ביקורת מעקב

מחוז שומרון ויהודה (ש"י) של משטרת ישראל - ביקורת מעקב

רקע

בספטמבר 1994 הקימה משטרת ישראל (מ"י) את מחוז שומרון ויהודה (מחוז ש"י או המחוז). המחוז חולש על שטח גיאוגרפי רחב - מהר חברון בדרום עד אזור מגידו בצפון ומקו תחום אזור יהודה ושומרון (איו"ש) במערב עד בקעת הירדן במזרח בשטח C. מחוז ש"י הוא השני בגודלו במחוזות מ"י. בשטחי המחוז סלולים צירי נסיעה רבים, חלקם מרכזיים, והם משמשים הן את האוכלוסייה הפלסטינית והן את התושבים הישראליים.

נתוני מפתח

48,371

מספר דוחות התנועה שנרשמו במחוז בשנת 2020, ומהם 36,074 נרשמו לפלסטינים (כ-75%)

12,865

מספר התיקים בעבירות שעניינן פגיעה בסדר הציבורי, בביטחון וברכוש שנפתחו במחוז ש"י בשנת 2020

עשרות

כלי רכב ממוגני ירי שיש במחוז אינם נותנים מענה לצורכי המחוז לעמידה במשימותיו

מרבית

מצבת האפודים הקרמיים שנועדו לשמור על ביטחונם של שוטרי המחוז הם אפודים ישנים שפג תוקפם

פעולות הביקורת

בחודשים פברואר עד אוגוסט 2021 בדק משרד מבקר המדינה את פעולותיהם של מ"י, מתאם פעולות הממשלה בשטחים (מתפ"ש), המינהל האזרחי (מנהא"ז) וצה"ל לתיקון הליקויים העיקריים שצוינו בדוח הקודם בנושא מחוז ש"י של מ"י (ביקורת המעקב). ביקורת המעקב נעשתה במ"י, במתפ"ש, במנהא"ז ובצה"ל: בפיקוד מרכז ובמשטרה צבאית חוקרת (מצ"ח). השלמות מסוימות בוצעו עד לנובמבר 2021.

הדוח שבנדון הומצא לראש הממשלה ולוועדה לענייני ביקורת המדינה של הכנסת ב-15.2.22 והוטל עליו חיסיון עד לדיון בוועדת המשנה של הוועדה לענייני ביקורת המדינה.

מתוקף הסמכות הנתונה למבקר המדינה בסעיף 17(ג) לחוק מבקר המדינה, התשי"ח-1958 [נוסח משולב] ובשים לב לנימוקי הממשלה, לאחר היוועצות עם הגופים האמונים על אבטחת המידע הביטחוני ובתיאום עם יו"ר הכנסת, משלא התכנסה ועדת המשנה האמורה, הוחלט לפרסם דוח זה תוך הטלת חיסיון על חלקים ממנו. חלקים אלה לא יונחו על שולחן הכנסת ולא יפורסמו.

ממצאי דוח הביקורת והמלצותיו נכונים למועד המצאתו האמור לעיל.

תמונת המצב העולה מן הביקורת

מידת תיקון הליקויים שעלו בביקורת הקודמת

אבטחת פעילות משטרתית מסוימת - בביקורת המעקב נמצאו פערים בתקינה לאבטחת פעילות משטרת מסוימת וביישום הנהלה הנוגע לפעילות זו. חלק מפערים אלה **לא תוקנו** ביחס לדוח הקודם.

כלי רכב ממוגנים - במועד השלמת הביקורת הקודמת הפעיל מחוז ש"י לצורך ביצוע משימותיו עשרות בודדות של כלי רכב ממוגני ירי המיועדים להובלת לוחמים ולהתמודדות עם הפרות סדר בצירי התנועה ובכפרים. בדוח הקודם צוין כי רכבים אלה אינם מתאימים למשימות שיטור במחוז וכי יש צורך ברכבים ממוגני ירי קלים יותר אחרים. בביקורת המעקב נמצא כי **הליקוי לא תוקן**: ביוני 2021 מחוז ש"י פעל באמצעות אותו מספר כלי רכב ממוגני ירי המשרתים כמה מאות בודדות של שוטרי שטח מהסוג ששימש את המחוז בביקורת הקודמת ושאינו נותן מענה מלא לצורכי המחוז לצורך עמידה במשימותיו.

אפודים קרמיים - כדי שהאפוד הקרמי (אפוד מגן נגד ירי מנשק קל) יגן על הלובש אותו ביעילות, נדרש להחליף את הלוחות הקרמיים הנמצאים בתוכו בתדירות קבועה על פי הוראת היצרן. בביקורת הקודמת עלה כי במרבית האפודים הקרמיים של מחוז ש"י פג תוקפם של הלוחות הקרמיים, והם אינם עומדים בדרישות היצרן. בביקורת המעקב נמצא כי **הליקוי לא תוקן**: מרבית ממצבת האפודים הקרמיים שנועדו לשמור על ביטחונם של שוטרי המחוז הם אפודים ישנים, שתוקף הלוחות הקרמיים שלהם פג, והם אינם עומדים בדרישות היצרן, דבר העלול להגדיל את הסיכון לחייהם של השוטרים וכן עלול לפגוע ביכולתם למלא את משימותיהם.

מידע בדבר רישוי כלי רכב פלסטיניים ומידע על נהגים פלסטיניים הנוהגים בכבישי אי"ש - אגף התנועה של מחוז ש"י אמון על האכיפה, הטיפול בתאונות דרכים והתביעות במחוז, והוא מרכז את השירות לאזרח. לצורך כך, הוא נדרש לקבלת מידע עדכני על פרטי רכבים ונהגים פלסטיניים הנעים בכבישי אי"ש. בביקורת הקודמת העיר משרד מבקר המדינה למנהא"ז על הליקוי המתמשך בהעברת המידע החיוני לאכיפת החוק

בתחום דיני התעבורה באיו"ש מהמנהא"ז למ"י, וקבע כי פערי המידע הקיימים בין שני הגופים עלולים לסכן את כלל המשתמשים בדרכים. בביקורת המעקב נמצא כי **הליקוי לא תוקן**: העברת המידע החיוני מהמנהא"ז לגורמי אכיפת החוק בתחום דיני התעבורה באיו"ש עדיין לוקה בחסר, וקיימים פערי מידע ביניהם. פערי המידע הקיימים פוגעים בטיפול גורמי אכיפת החוק ועלולים לסכן את כלל המשתמשים בדרכים בשטחי איו"ש.

קירת עבירות זיוף עסקאות מקרקעין - בביקורת הקודמת עלה כי תחנות המשטרה במחוז ש"י אינן מסוגלות לטפל בתיקים שעניינם חשדות לזיוף עסקאות במקרקעין באיו"ש עקב היעדר כוח אדם מקצועי, וכן שהחקירות בתיקים אלו נמשכות זמן רב. עוד עלה בביקורת הקודמת כי לעיכוב בהשלמת הטיפול בתלונות על עבירות הונאה במקרקעין עלולות להיות תוצאות חמורות, כגון פגיעה בזכויותיהם הקנייניות של הוכשי הקרקעות, פגיעה באמון הציבור במערכת אכיפת החוק וכן פגיעה בפעילות הכלכלית באיו"ש. בביקורת המעקב נמצא כי **הליקוי לא תוקן**: בשנים האחרונות חלה התגברות בגילויים של חשדות חמורים לזיוף עסקאות ורכישת מקרקעין באיו"ש; נושא בחינת ההסדר הקבוע לחקירות עבירות זיוף מקרקעין לא הושלם; ואין במחוז ש"י מענה מקצועי לחקירה ולאיסוף ראיות מספקות לצורך הבאה לדין של חשודים בזיוף עסקאות מקרקעין.

ליקויים נוספים שעלו בביקורת הנוכחית

הטיפול של המנהא"ז בגביית קנסות בגין עבירות תנועה מנהגים פלסטינים - בביקורת המעקב עלה כי עד דצמבר 2021 המנהא"ז לא נקט אמצעים נגד נהגים פלסטינים אשר לא שילמו את הקנסות ולא פעל למניעת כניסתם לישראל, וכי היקף הקנסות שלא נגבו בשנים 2014 - 2021 מוערך בכ-270 מיליון ש"ח. כמו כן עלה כי העברת נתוני הקנסות בין מ"י למנהא"ז מבוצעת באמצעות קובצי אקסל ללא קישור בין המערכות הממוחשבות. עוד עלה, כי משנת 1998, מועד החלטת הממשלה על הנוהל למניעת כניסה לישראל של חייבים בחובות כספיים לרשות שלטונית בישראל, ועד דצמבר 2021 לא יישם המנהא"ז את הנוהל שעליו החליטה ממשלת ישראל.

מרכז השליטה (משל"ט) של מחוז ש"י - בביקורת הקודמת עלה כי אחד הלקחים המרכזיים שעלו מתחקור רצח שלושת הנערים ומבצע "שובו אחים" הוא כי יש צורך לשפר את תפקודם של מוקדי 100, בדגש על שיפור טכנולוגי של המרכזיות, בהתאם לתפיסת ההפעלה בהיבטים של פיקוד ושליטה. הפעלת משל"ט הכולל גם את מוקד 100, מחייבת מענה מהיר, מקצועי ושירותי לפונים וכן ניהול ושליטה של אירועי החירום. בביקורת הקודמת עלה כי ביוני 2017 משל"ט מחוז ש"י פעל עם 11 שוטרי קבע שסופחו אליו מרחבי המחוז ואשר לא הוכשרו לתפקידם. בביקורת המעקב נמצא כי **הליקויים תוקנו**: בספטמבר 2021 לא מסופחים שוטרים למשל"ט ובעלי התפקידים במשל"ט מוכשרים לתפקידם. עוד עלה כי בשנת 2019 הוחלפו המרכזיות שמשמשות את מכלול מוקד 100 במחוז למרכזיות דיגיטליות, וחלו בהן שיפורים טכנולוגיים. עם זאת, שתי מועצות אזוריות העלו אי שביעות רצון בנוגע לממשק של המשל"ט של מחוז ש"י עם המוקד האזרחי הפועל בשטחן, והדבר מחייב ביור בין שני הצדדים.

מיגון משל"ט מחוז ש"י - בביקורת הקודמת עלה כי משל"ט מחוז ש"י נמצא במבנה שאינו ממוגן, וכי אין למחוז משל"ט חלופי שאליו ניתן להעביר את פעילותו בשעת חירום אם יתעורר בכך הצורך. בביקורת המעקב עלה כי **הליקוי תוקן**: במחוז ש"י עומדת להסתיים בנייתו של משל"ט חדש וממוגן אשר אמור להיות מופעל עד תחילת 2022, ובחודש נובמבר 2020 נחנך במפקדת מטא"ר של מ"י משל"ט חלופי למחוז ש"י.

זמן המענה הממוצע לשיחות המתקבלות במוקד 100 של מחוז ש"י - 2.67 שניות, והוא קצר בכ-35% מזמן המענה הממוצע הארצי - 4.14 שניות.

חקירת אירועי ירי מג"ב שגרמו לפציעה או למוות באיו"ש - בדוח הקודם צוין כי זה שנים רבות מחוז ש"י חוקר בעצמו את שוטרי מג"ב שהיו מעורבים באירועי ירי שגרמו לפציעה או מוות של פלסטינים שלא בהתאם לפקודות המשטרה ובקצב איטי. בינואר 2018 החליט ראש הממשלה כי הטיפול בתלונות נגד שוטרי מג"ב שפעלו תחת פיקוד צה"ל באיו"ש תהיה בידי צה"ל או מצ"ח. בביקורת המעקב עלה כי **הליקוי תוקן**: באוקטובר 2019 הועברו לידי גורמי צה"ל (ליחידה הארצית לחקירות מבצעיות במפקדת מצ"ח) סמכויות הבדיקה והחקירה של כל אירועי הירי שביצעו שוטרי מג"ב אשר פעלו באיו"ש תחת פיקוד צה"ל, ועד מועד סיום הביקורת חקר צה"ל שבעה מקרים של ירי של שוטרי מג"ב באיו"ש.

עיקרי המלצות הביקורת

משד מבקר המדינה מעיר למ"י ולמשרד לביטחון פנים (המשרד לבט"פ) כי עליהם לשקול ולהעריך מחדש את צורכי האבטחה של הפעילות המשטרתית המסוימת ולהבטיח כי פעילות זו תהיה מיטבית.

נוכח החשיבות של נושא ההצטיידות בכלי רכב ממוגני ירי המותאמים לצורכי המחוז וההשפעות שיש לכך בהיבט המבצעי על יכולתו של המחוז לעמוד במשימותיו, מומלץ שמ"י תשלם את הגעת כלי הרכב ממוגני הירי למחוז, לפי התקינה שנקבעה. כמו כן עליה להשלים את ההצטיידות הנדרשת של מחוז ש"י באפודים קרמיים או חלופיים בתוקף ולפי דרישות היצרן, העונים על צורכי המחוז.

על מתפ"ש לפעול למימוש פיתוח הממשק המחשובי בין מערכות המחשוב של המנהא"י לבין אלו של מ"י, ולאחר מכן על המנהא"י ומ"י לפעול בשיתוף לשם העברת המידע באופן מיטבי בין מחוז ש"י ובין מתפ"ש.

מומלץ כי המנהא"י והמתפ"ש יבחנו דרכים נוספות להעמקת גביית הקנסות שהוטלו על הפלסטינים בתיאום עם מ"י לצורך הגברת אפקטיביות אכיפת דיני התנועה.

על מ"י להביא לסיום את בחינת הדרכים להקמתה של יחידת הונאה מחוזית מקצועית עבור מחוז ש"י. יחידה זו תוכל לתת את המענה האיכותני בטיפול בחקירת תיקי הונאות מקרקעין, וזאת בייחוד כאשר חלה עלייה בחשדות חמורים לזיוף עסקאות ורכישת מקרקעין באיו"ש.

ליקויי אבטחה ומיגון המעלים חשש לביטחונם של שוטרי מחוז ש"י

סיכום

למשטרת מחוז ש"י תפקיד חשוב באכיפת החוק ובשמירת הסדר הציבורי באיו"ש. המחוז מטפל בעבירות ביטחון חמורות לצד אירועי פשיעה לאומנית ופלילית. איומי פעילות חבלנית עוינת, מספר האירועים בדגש על פיגועי הטרור וכן הימצאות אמל"ח בשטחי איו"ש מביאים את שוטרי המחוז לפעול בסביבה בעלת רמת סיכון גבוה. ביקורת המעקב העלתה כי חלק מהליקויים שעלו בדוח הקודם תוקנו או תוקנו במידה רבה. על מ"י, המשרד לבט"פ, צה"ל והמתפ"ש לפעול לתיקון הליקויים שלא תוקנו מאז פרסום הדוח הקודם כדי להבטיח את ביטחונם ושלומם של האוכלוסייה האזרחית, של המשתמשים בדרכים ביהודה ושומרון ושל שוטרי מחוז ש"י.

מחוז שומרון ויהודה (ש"י) של משטרת ישראל - ביקורת מעקב

מבוא

בספטמבר 1994¹ הקימה משטרת ישראל (להלן - מ"י) את מחוז שומרון ויהודה (להלן - מחוז ש"י או המחוז). המחוז חולש על שטח גיאוגרפי רחב - מהר חברון בדרום עד אזור מגידו בצפון ומקו תחום אזור יהודה ושומרון (להלן - איו"ש) במערב עד בקעת הירדן במזרח בשטח C². מחוז ש"י הוא השני בגודלו במחוזות מ"י. בשטחי המחוז סלולים צירי נסיעה רבים, חלקם מרכזיים, והם משמשים הן את האוכלוסייה הפלסטינית והן את התושבים הישראליים. במחוז משרתים 1,290 שוטרים.

על פי פקודת המשטרה [נוסח חדש] התשל"א-1971 (להלן - פקודת המשטרה), "משטרת ישראל תעסוק במניעת עבירות ובגילויין, בתפיסת עבריינים ובתביעתם לדין, בשמירתם הבטוחה של אסירים, ובקיום הסדר הציבורי וביטחון הנפש והרכוש". מ"י שואבת את סמכותה לפעול באיו"ש מכוח הצו בדבר הוראות ביטחון [נוסח משולב] (מס' 1651), התש"ע-2009. הצו מקנה לשוטריה סמכויות הנתונות לכל חייל, כפי שנקבעו בתחיקת הביטחון, וכאלו שהיו נתונות לכל שוטר ששירת באזור לפני 7.6.67 על פי הדין שחל באזור באותו היום. כמו כן הצו קובע כי יש לראות את השוטרים הפועלים באיו"ש כמי שכפופים לפקודות מפקד כוחות צה"ל באיו"ש. סמכויותיו של מפקד כוחות צה"ל באיו"ש מוגבלות לשטחים הנמצאים בשליטה ביטחונית ואזרחית של ישראל³.

נוסף על מ"י פועלים באיו"ש בתחום אכיפת החוק גם צה"ל⁴ והמינהל האזרחי (להלן - מנהא"ז), הכפוף למפקדת תיאום פעולות הממשלה בשטחים (להלן - מתפ"ש). כמו כן פועל בו שירות הביטחון הכללי המסייע למ"י בחקירה של פעילות חבלנית עוינת (להלן - פח"ע) ושל פעילות פשיעה לאומנית.

1 המחוז הוקם לאחר שהדרג המדיני אימץ את מסקנותיה של ועדת החקירה לעניין הטבח במערת המכפלה בחברון בשנת התשנ"ד, בראשות נשיא בית המשפט העליון דאז, מר מאיר שמגר. את הוועדה מינה בפברואר 1994 ראש הממשלה דאז, מר יצחק רבין ז"ל, ובינוי 1994 היא פרסמה דין וחשבון ובו מסקנותיה והמלצותיה. ב-26.6.94 החליטה הממשלה (החלטה 3445) לקבל את המלצות הוועדה.

2 על פי הסכם הביניים שנחתם בספטמבר 1995 בין ישראל לרשות הפלסטינית קיבלה הרשות הפלסטינית את מלוא הסמכויות הביטחוניות והאזרחיות בשטח A שבשטחי איו"ש ואת מרבית הסמכויות האזרחיות בשטח B. בשטח C נותרו בידי ישראל הסמכויות הביטחוניות ומרבית הסמכויות האזרחיות. גודל שטח C הוא כ-3.4 מיליון דונם (כ-60% משטח איו"ש).

3 על פי הסכם הביניים שנחתם בספטמבר 1995 בין ישראל לרשות הפלסטינית (הסכמי אוסלו).

4 צה"ל - בהיותו הריבון בשטח, נושא באחריות הכוללת באיו"ש. מפקד פיקוד המרכז, שהוא מפקד כוחות צה"ל באיו"ש, על פי הדין הבין-לאומי ומכוח תקנה 43 להוראות הנספח לאמנת האג בדבר הדינים והמנהגים של מלחמה ביבשה (האג 1907), הוא בעל כל סמכויות השלטון, החקיקה, המינוי והמינהל הנוגעים לאיו"ש או לתושביו.

המחוז מטפל בעבירות ביטחון חמורות, באירועי פשיעה לאומנית ובעבירות פליליות. איומי הפח"ע, מספר האירועים בדגש על פיגועי טרור וכן הימצאות אמצעי לחימה (להלן - אמל"ח) בשטחי איז"ש מביאים את שוטרי המחוז לפעול בסביבה בעלת רמת סיכון גבוה.

בשנת 2018 פרסם משרד מבקר המדינה דוח בנושא מחוז ש"י של מ"י⁵ (להלן - הדוח הקודם או הביקורת הקודמת). הממצאים שהועלו בדוח הקודם נגעו לנושאי ארגון ולתקינה של כוח האדם והציוד במחוז ולאופן פעילותו של מוקד 100, שיש בהם כדי לפגוע בבניין הכוח, בהפעלתו, ברמתו המקצועית ובכשירותו המבצעית. נוסף על כך נמצאו ליקויים שהיה בהם כדי לפגוע ביכולתו של המחוז למלא את משימותיו, כגון ליקוי שגרם לעיכוב בהשלמת הטיפול בתלונות על עבירות הונאה במקרקעין שהוגשו למחוז ש"י, שעלולות להיות להן השפעות חמורות על זכויותיהם הקנייניות של הצדדים לעסקאות מקרקעין. דבר זה עלול לגרום לפגיעה באמון הציבור במערכת אכיפת החוק ולפגיעה בפעילות הכלכלית באיז"ש. עוד עלה בביקורת הקודמת כי משנת 2007 חקר מחוז ש"י אירועים שבהם נורו פלסטינים בידי שוטרי מג"ב שפעלו לפי פקודות צה"ל באיז"ש (חקירות אלה התבצעו בניגוד לפקודת המשטרה ובקצב איטי).

מנתוני מחוז ש"י לשנת 2020 עולה כי תחומי הפשיעה העיקריים במחוז הם בגין עבירות שעניינן פגיעה בסדר הציבורי, בביטחון וברכוש:

לוח 1: מספר התיקים שנפתחו במחוז ש"י בהשוואה לאלו שנפתחו במשטרת ישראל בשנת 2020

שנת 2020	מספר התיקים שנפתחו במשטרת ישראל	מספר התיקים שנפתחו במחוז ש"י (מתוך מספר התיקים הכולל)
סה"כ התיקים שנפתחו בשנה זו	287,127	16,833
תיקים שעניינם פגיעה בסדר הציבורי	123,237 (כ-42%)	3,778 (22%)
תיקים שעניינם פגיעה בביטחון	10,406 (כ-4%)	3,333 (20%)
תיקים שעניינם פגיעה ברכוש	108,927 (38%)	

על פי נתונים שהתקבלו ממטא"ר וממחוז ש"י ביולי 2021.

5 מבקר המדינה, **דוח שנתי 2018** (2018), "מחוז שומרון ויהודה (ש"י) של משטרת ישראל", עמ' 189.

6 מספר העבירות אינו מסתכם בכלל מספר התיקים, כיוון שהן, כאמור, העבירות העיקריות מתוך סך התיקים שנפתחו.

להלן פירוט דוחות התנועה שנרשמו בשטחי מחוז ש"י בשנים 2019 - 2021:

לוח 2: פירוט דוחות התנועה שנרשמו בשטחי מחוז ש"י, 2019 - 2021

מספר דוחות שנרשמו לפלסטינים מהסך הכולל	סך כל הדוחות שנרשמו	דוחות תנועה שנרשמו במחוז ש"י לפי שנים
32,663 (כ-72%)	45,704	2019
36,074 (כ-75%)	48,371	2020
29,283 (כ-72%)	40,927	2021 (עד לחודש יולי)

על פי נתונים שהתקבלו ממטא"ר וממחוז ש"י ביולי 2021.

להלן נתונים על עבירות התנועה שהתבצעו במחוז ש"י ובמחוזות אחרים של מ"י.

לוח 3: פירוט דוחות התנועה שנרשמו במחוז ש"י ובמחוזות אחרים של מ"י, 2020 - 2021

מספר דוחות התנועה בשנת 2021	מספר דוחות התנועה בשנת 2020	המחוז
40,927	48,371	מחוז ש"י
54,343	51,055	מחוז ת"א
80,950	66,270	מחוז מרכז
41,907	39,890	מחוז חוף
50,380	39,927	מחוז צפון
50,150	42,399	מחוז דרום
33,271	29,226	מחוז ירושלים

על פי נתונים שהתקבלו ממטא"ר מ"י ביולי 2021.

מ"י פועלת בהתאם לנוהל מצלמות גוף⁷ אשר קובע כי עליה לצייד את שוטרי השטח (שוטרים המועסקים בתפקידי סיור, יס"ם, חקירות, חקירות זירה, בילוש ואיסוף מודיעין) במצלמות גוף, ובאמצעותן יתעדו השוטרים מפגשים עם אזרחים המתרחשים במסגרת מילוי תפקידם, זאת למען הגברת שקיפות עבודת המשטרה וחיזוק אמון הציבור בה, שיפור התנהלות המפגשים בין

7 הנוהל עודכן באוגוסט 2021.

השוטר לאזרח תוך ריסון כלל המעורבים בהם והגברת תחושת הביטחון של השוטר והאזרח. בשנת 2019 הטמיע מחוז ש"י את השימוש במצלמות גוף באכיפה שהוא מבצע, ו-456 משוטרי המחוז המחויבים לפי הנוהל לשאת מצלמות אכן עושים זאת.

בינואר 2020 בוצע ארגון מחדש במחוז ש"י ובמסגרתו הוקמו שני מרחבים, שומרון ויהודה. במרחב שומרון נמצאות התחנות אריאל, בנימין ומודיעין עילית, ובמרחב יהודה נמצאות התחנות חברון, עציון ומעלה אדומים, שהן משמשות גם כיחידות חוקרות. כמו כן פועלות במחוז ש"י שתי יחידות נוספות: יחידה מרכזית (להלן - ימ"ר), שייעודה בעיקר לטפל בפשיעה החמורה, ויחידת חקירות בנושא פח"ע.

פעולות הביקורת

בחודשים פברואר עד אוגוסט 2021 בדק משרד מבקר המדינה את פעולותיהם של מ"י, מתפ"ש, מנהא"ז וצה"ל לתיקון הליקויים העיקריים שצוינו בדוח הקודם (להלן - ביקורת המעקב). ביקורת המעקב נעשתה במ"י, במתפ"ש, במנהא"ז ובצה"ל: בפיקוד מרכז (להלן - פקמ"ז) ובמשטרה צבאית חוקרת (מצ"ח). השלמות מסוימות בוצעו עד לנובמבר 2021.

הדוח שבנדון הומצא לראש הממשלה ולוועדה לענייני ביקורת המדינה של הכנסת ב-15.2.22 והוטל עליו חיסיון עד לדיון בוועדת המשנה של הוועדה לענייני ביקורת המדינה.

מתוקף הסמכות הנתונה למבקר המדינה בסעיף 17(ג) לחוק מבקר המדינה, התשי"ח-1958 [נוסח משולב] ובשים לב לנימוקי הממשלה, לאחר היוועצות עם הגופים האמונים על אבטחת המידע הביטחוני ובתיאום עם יו"ר הכנסת, משלא התכנסה ועדת המשנה האמורה, הוחלט לפרסם דוח זה תוך הטלת חיסיון על חלקים ממנו. חלקים אלה לא יונחו על שולחן הכנסת ולא יפורסמו.

ממצאי דוח הביקורת והמלצותיו נכונים למועד המצאתו האמור לעיל.

אבטחת פעילות משטרתית מסוימת

בביקורת המעקב נמצאו פערים בתקינה לאבטחת פעילות משטרתית מסוימת וביישום הנוהל הנוגע לפעילות זו.

משרד מבקר המדינה מעיר למ"י ולבט"פ, כי עליהם לשקול ולהעריך מחדש את צורכי האבטחה ולהבטיח כי הפעילות המשטרתית המסוימת תהיה מיטבית, ותבטיח את שלומם של השוטרים המבצעים אותה, בהתאם לנהלי המשטרה.

תקינת כלי הרכב ואפודי המגן במחוז ש"י

כלי הרכב

המאפיינים המיוחדים של פעילות מ"י במרחב מחוז ש"י מחייבים הצטיידות בכלי רכב עם יכולת עבירות גבוהה ומיגון נגד ירי.

במועד השלמת הביקורת הקודמת הפעיל מחוז ש"י לצורך ביצוע משימותיו עשרות כלי רכב ממוגני ירי המיועדים להובלת לוחמים ולהתמודדות עם הפרות סדר בצירי התנועה ובכפרים. בדוח הקודם צוין כי כלי הרכב אינם מתאימים למשימות שיטור במחוז, וכי יש צורך ברכבים ממוגני ירי אחרים. בדוח הקודם צוין כי יש במחוז חוסר גדול בכלי רכב ממוגנים, וכי כדי להתגבר עליו הנחה ממ"י ש"י כי כל אימת שאין בנמצא רכב ממוגן, תתבצע הנסיעה ברכב רגיל תוך מיגון הנוסעים באמצעות שכפ"ץ⁸ קרמי וקסדה.

באפריל 2017 מסרה מ"י בתגובתה על ממצאי הביקורת הקודמת כי "בימים אלו מתבצע עמ"ט [עבודת מטה] מתקדם לאיפיון מחדש של כלי רכב ממוגנים, וזאת על מנת לתת את המענה המבצעי הנכון לאיומים ולמתארים השונים... לשם מימוש העמ"ט הוקמה חולייה מקצועית באת"ל [אגף תחזוקה ולוגיסטיקה]... ברבעון הראשון של שנת 2018, יפותח אב טיפוס שייבחן כפיילוט למשך 3 חודשים ולאחר מכן יפורסם המכרז [לרכש רכב ממוגן]". במועד סיום הביקורת הקודמת טרם הסתיימה העמ"ט בנושא הצטיידות ברכבים ממוגני ירי מסוג מסוים, והמחוז טרם החל להצטייד בהם.

בדוח הקודם העיר משרד מבקר המדינה למ"י כי למחסור המתמשך בכלי רכב ממוגני ירי המותאמים למשימות מחוז ש"י השפעות ניכרות מהבחינה המבצעית, והדבר עלול לפגוע ביכולתו של המחוז לעמוד במשימותיו ואף להגדיל את הסיכון לחיי שוטרי המחוז. משרד מבקר המדינה המליץ שעל אגף תכנון (להלן - אג"ת) מטא"ר, בשילוב כלל הגורמים הנוספים הרלוונטיים לעניין זה במ"י, להאיץ את העמ"ט להצטיידות מחוז ש"י ברכבים ממוגני ירי מסוימים, לקבל בהקדם האפשרי החלטה בנושא זה ולפעול בהתאם לה. עוד העלה משרד מבקר המדינה

8 שכפ"ץ - ראשי תיבות של "שכבות פיצוץ". במערכת הביטחון זהו הכינוי לאפוד מגן נגד ירי מנשק קל, שבו מותקנים לוחות מגן קרמיים אשר מטרתם לעצור את הקליע שנורה לכיוונו של לובש האפוד.

כי למצאי כלי הרכב ממוגני הירי במחוז יש השפעות מבצעיות ניכרות על יכולת המחוז לעמוד במשימותיו ולהקטין את הסיכון הנשקף לחייהם של שוטרי המחוז.

במרץ 2018 מסר משרד ראש הממשלה לצוות הביקורת את תגובתו בנוגע לליקויים שעלו בדוח הקודם וציין כי בשנים האחרונות נעשית עמ"ט מקיפה בנושא הרכב הממוגן, ומינהל הרכב פרסם את שלב א' של המכרז לרכש ברבעון הראשון של שנת 2018.

בביקורת המעקב עלה כי הליקוי לא תוקן, וביוני 2021 מחוז ש"י פועל באמצעות עשרות כלי רכב ממוגני ירי מהסוג ששימש את המחוז בביקורת הקודמת, דבר שאינו נותן מענה מלא לצורכי המחוז לצורך עמידה במשימותיו.

במרץ 2021 מסרה קצינת אג"ת במחוז ש"י לצוות הביקורת כי בעתיד תהיה למחוז ש"י תקינה לפיה יהיו למחוז כמה כלי רכב ממוגני ירי מסוג מסוים ועשרות בודדות שלכלי רכב ממוגני ירי מסוג מסוים, והם יועברו למחוז לאחר שיסתיימו הבדיקות המקדמיות (פיילוט) לבחינת אבי טיפוס של כלי רכב אלה. עוד היא מסרה כי כלי הרכב הממוגנים מסוג מסוים צפויים להגיע במאי 2022 וכלי הרכב האחרים ביולי 2022.

ביוני 2021 מסר עוזר קצין פיקוח ובקרה באת"ל מטא"ר לצוות הביקורת כי את תוכנית ההצטיידות בכלי רכב ממוגני ירי עבור מ"י, ובכלל זה עבור מחוז ש"י, מבצע את"ל במטא"ר בהובלת הגורם המקצועי - אגף מבצעים (להלן - אג"ם), בשיתוף אג"ת מטא"ר כגורם המתקצב. עוד ציין כי בפרויקט כלי הרכב הממוגנים המסוימים הסתיימו הבדיקות המקדמיות, והוא עבר לשלב התמחור הסופי בוועדת המכרזים של מינהל הרכב הממשלתי. אשר לכלי הרכב הממוגנים האחרים ציין כי הסתיימו הבדיקות המקדמיות, והם (את"ל ואג"ם במטא"ר) בשלבי עיבוד תוצאות הניסוי ומסקנותיו.

משרד מבקר המדינה מציין כי להתמשכות תהליך ההצטיידות בכלי רכב ממוגני ירי המותאמים לצורכי מחוז ש"י יש כאמור השפעות ניכרות בהיבט המבצעי שעלולות לפגוע ביכולתו של המחוז לעמוד במשימותיו. מומלץ כי נוכח חשיבות הנושא לביטחון השוטרים בפעילותם במחוז ולמילוי משימותיהם, מ"י תשלם את הגעת כלי הרכב למחוז לפי התקינה שנקבעה.

מ"י מסרה בתגובתה כי מחוז ש"י צפוי להיות מתוגבר בכמה תקני כלי רכב ממוגנים, וכך יהיו בתקינה כלי רכב ממוגנים נוספים.

אפודי המגן הקרמיים

אפודים קרמיים הם אפודי מגן נגד ירי מנשק קל הנושאים לוחות מגן קרמיים המשמשים כ"שכבת פיצוץ" (להלן - אפודים קרמיים), והם נועדו לתת ללובשים אותם הגנה מפני פגיעת ירי מנשק קל. כדי שהאפוד הקרמי יגן על הלובש אותו ביעילות, נדרש להחליף את הלוחות הקרמיים הנמצאים בתוכו בתדירות קבועה על פי הוראת היצרן.

בביקורת הקודמת עלה כי מרבית האפודים הקרמיים של מחוז ש"י פג תוקפם של הלוחות הקרמיים, והם אינם עומדים בדרישות היצרן. כמו כן צוין כי עיכוב בחידוש מלאי הלוחות הקרמיים עלול לפגוע ביכולתם של השוטרים לבצע את משימותיהם ואף עלול לסכן את חייהם.

בתגובת משרד ראש הממשלה ממרץ 2018 בנוגע לליקויים שעלו בדוח הקודם צוין בדומה להתייחסות מ"י לממצאי הדוח הקודם כי בשנת 2017 נרכשו כמה אפודים, חלקם נופקו למחוז ש"י, וכי אגף השיטור רוכש אפודים קרמיים במסגרת מגבלות תקציב.

בינואר 2021 שלח ראש ענף שיטור קהילתי במחוז נייר עמדה לראש מחלקת שיטור מיוחד במטא"ר. במסמך זה הוא ציין כי איומי הפח"ע, מספר האירועים בדגש על פיגועי טרור וכן הימצאות אמל"ח בשטחי איו"ש מעמידים את שוטרי המחוז ברמת איום גבוהה. וכי השלמת הפערים תביא את המחוז למוכנות שיא תוך עמידה איתנה אל מול איומי הטרור.

בביקורת המעקב עלה כי הליקוי לא תוקן, ומרבית ממצבת האפודים הקרמיים שנועדו לשמור על ביטחונם של שוטרי המחוז הם אפודים ישנים, שתוקף הלוחות הקרמיים שלהם פג, והם אינם עומדים בדרישות היצרן.

מ"י מסרה בתגובתה כי משטרת ישראל פועלת לאיתור חלופות לאפוד החדש שמחירו יקר, כדי לאפשר הצטיידות גדולה יותר וצמצום הפערים במחוז ש"י ובכלל מ"י.

משרד מבקר המדינה שב ומציין כי העיכוב בחידוש מלאי האפודים הקרמיים עלול לסכן את חייהם של השוטרים ולפגוע ביכולתם למלא את משימותיהם. הדברים מקבלים משנה תוקף נוכח האיומים והסיכונים היום-יומיים שאליו חשופים שוטרי מחוז ש"י.

על מ"י להשלים את ההצטיידות הנדרשת של מחוז ש"י באפודים קרמיים או חלופיים ברי תוקף ולפי דרישות היצרן, העונים על צורכי המחוז.

מידע בדבר רישוי כלי רכב פלסטיניים ומידע על נהגים פלסטיניים הנוהגים בכבישי איו"ש

אגף התנועה (להלן - את"ן) של מחוז ש"י אמון על האכיפה, הטיפול בתאונות הדרכים והתביעות במחוז והוא מרכז את השירות לאזרח. פעילותו כפופה לצו אלוף פקמ"ז, צו בדבר תעבורה [נוסח משולב] (יהודה והשומרון) (מס' 1805) התשע"ט-2018 (להלן - צו התעבורה). לצורך מילוי תפקידים אלה את"ן נדרש בין היתר לקבלת מידע עדכני על פרטי רכבים ונהגים פלסטיניים הנעים בכבישי איו"ש.

באחריות אגף טכנולוגיות ובקרה במ"י לספק לשוטרי מ"י, בייחוד בשטחי יו"ש, מידע עדכני ואמין על פרטי הרכבים והנהגים הפלסטיניים המורשים לנוע בכבישי איו"ש ולהיכנס לישראל. נתונים אלה קיימים במערכות המחשוב של המנהא"ז.

תקנות התעבורה (איסור שימוש ברכב), התשע"א-2011, אשר הוצאו מכוח צו התעבורה, קובעות כי קצין את"ן של מחוז ש"י יעביר לקצין מטה (להלן - קמ"ט) תחבורה במנהא"ז העתק של ההודעות בדבר איסור שימוש בכלי רכב. את ההעתק הוא יעביר גם לרשות הפלסטינית כדי לעדכנה בדבר האיסור.

בדוח ביקורת קודם נוסף, שעסק ב"סוגיות בתיאום בין גופי אכיפת החוק באזור יהודה ושומרון"⁹, ציין משרד מבקר המדינה כי "הנתונים שבידי מחוז ש"י בדבר תוקפם של מסמכי הרישוי של נהגים פלסטיניים לא היו מעודכנים, דבר שמנע את יכולת האכיפה 'בזמן אמת' נגד נהגים עבריינים. זאת אף שבאותו מועד היו בידי קמ"ט תחבורה במנהא"ז נתוני רישוי עדכניים של נהגים פלסטיניים וכלי רכבם, אך בשל היעדר מנגנון המעדכן את הנתונים הקיימים במערכת המחשוב של מנהא"ז במערכת המחשוב של מ"י, לא הועברו נתונים אלה למשטרה". עוד העיר משרד מבקר המדינה למנהא"ז על "הליקוי המתמשך בהעברת המידע החיוני לאכיפת החוק בתחום דיני התעבורה באיו"ש" וקבע כי פערי המידע הקיימים עלולים לסכן את כלל המשתמשים בדרכים. כמו כן המליץ משרד מבקר המדינה כי על מנהא"ז ומ"י להחיש את פעילותם לשיפור פני הדברים בתחום זה ולהסדיר את העברת המידע בהתאם לדין.

בדוח הביקורת הקודם צוין כי מרבית כלי הרכב הפלסטיניים שנעים בצירים הבין-עירוניים במחוז אינם רשומים במערכות מ"י בשל היעדר סנכרון בין מערכות מ"י למערכת צה"ל "אבן מתגלגלת"¹⁰ (מערכת מחשב המשמשת את המנהא"ז).

במרץ 2017 מסרה מתפ"ש בתגובתה לממצאי הביקורת הקודמת כי "לאחר חודשים ארוכים ומספר רב של דיונים... אישרה מ"י את בקשת מתפ"ש לקבל נתונים ממערכת 'דותן' [מערכת משטרתית ממוחשבת לנושא התעבורה] למערכת 'אבן מתגלגלת'... זאת על מנת למנוע מצב בו מ"י פוסלת כלי רכב פלסטיניים ומערכת מתפ"ש אינה מעודכנת. על אף האמור, טרם הצלחנו לגרום לגורמי מנ"ט/מ"י [מנהל הטכנולוגיות של מ"י] לתעדף את בניית הממשק הממוחשב בין מערכות מתפ"ש לבין המערכות שלהם".

9 ראו מבקר המדינה, **דוח שנתי 63** (2013), עמ' 134, 155.

10 כיום נקראת המערכת "אבן חכמים".

בביקורת הקודמת העיר משרד מבקר המדינה למ"י, לצה"ל ולמנהא"ז על התמשכות הטיפול בהסדרת הממשק בין מערכות המחשוב לצורך העברת המידע החיוני לאכיפת החוק בתחום דיני התעבורה באיו"ש. זאת, משום שפערי המידע הקיימים עלולים לאפשר תנועת כלי רכב פלסטיניים בלתי מורשים בכבישי איו"ש והמשך נהיגה של נהגים פלסטיניים שרישונם נשלל. מצב דברים זה מסכן את המשתמשים בכבישי איו"ש ומונע אכיפה יעילה של החוק. בדוח הקודם נקבע כי על מ"י, בשיתוף מנהא"ז וצה"ל, להשלים בהקדם את הסדרת הממשקים בין מערכות המחשוב הנוגעות לאכיפת החוק בתחום דיני התעבורה באיו"ש, ולטפל מיידית בליקויים שעלו מול מתפ"ש בעניין ישימות האכיפה הנוגעת למשלוח דוחות בתחומי איו"ש.

באוגוסט 2016 העביר המנהא"ז למ"י נתונים שהתקבלו מהרשות הפלסטינית על נהגים שרישונם נשלל ועל כלי רכב פלסטיניים בלתי מורשים לתנועה, אך המשטרה סירבה להשתמש בהם. בפברואר 2021 השיב קצין הטכנולוגיות המחוזי לצוות הביקורת בנוגע לסיבת הסירוב של מ"י לקבל את הנתונים ולהשתמש בהם כי הנתונים הללו היו חסרים, כפולים או מטעים, ועלה חשש שמ"י תהיה חשופה לתביעות משפטיות בגין מידע שגוי, וכי תחול ירידה בהערכת הציבור את המשטרה בשל אי-אמינות של הנתונים.

מסיכום פגישה בנושא "בטיחות בדרכים ביו"ש" שהתקיימה ביולי 2019 ציין מפקד את"ן במ"י כי אין סנכרון בין מאגר המידע של כלי הרכב הפלסטיניים שנמצא בידי צה"ל (המנהא"ז) לבין מה שנמצא בידי מ"י.

באוקטובר 2020 עדכן קצין האת"ן של מחוז ש"י את מפקדת המחוז בנושא קידום פרויקט "אבן החכמים"¹¹ וציין כי חוסר הסנכרון בין הנתונים המעודכנים במערכת המחשוב של צה"ל ובין מערכת המחשוב של מ"י עלול להביא להמשך תנועת כלי רכב פלסטיניים בלתי מורשים בכבישי איו"ש ולהמשך נהיגה של פלסטינים שרישונם נפסל, ובכך לסכן את משתמשי הדרך. קצין האת"ן ביקש לקדם את הנושא באופן מיידי ולהביא להתערבות מ"י ברמה הארצית (מטא"ר) מול גורמי הצבא.

בינואר 2021 מסר עוזר מתפ"ש לצוות הביקורת את תגובת המתפ"ש לעניין תיקון הליקויים בדוח הקודם וציין כי המנהא"ז מנסה לקדם זה שנים אחדות את הממשק הדיגיטלי בין מערכות המחשוב של מ"י והמנהא"ז, וכי "למהלך כזה ישנם רק יתרונות בהיבטי ביטחון, אכיפת החוק ויכולת הוצאה מהירה של נתונים על איש או רכב", והנושא ממוקם בסדר עדיפויות נמוך בתוכנית העבודה של אגף התקשוב במ"י ומול ענף הפיתוח במתפ"ש. עוד הוסיף כי לנושא יש גם השפעות תקציביות על המתפ"ש, שכוללות מיקור חוץ לאפיון הממשק, פיתוח והטמעתו, מעקב אחר התקדמות הפרויקט והטמעתו בענף "אבן מתגלגלת" וכן תחזוקה ופיתוח של שינויים ושיפורים בענף.

במרץ 2021 מסר קצין הטכנולוגיות במחוז ש"י בנוגע לתיקון הליקויים שעלו בדוח הקודם כי נושא שיתוף המידע בין המערכות מצוי בשלב פיתוח הממשקים מול הצבא, וכי הצפי לסיום הפיתוח הוא סוף שנת 2021. כמו כן מסיכום דיון שהתקיים באפריל 2021 באגף המחשוב במטא"ר הסוקר את השתלשלות הטיפול בין מ"י וצה"ל בעניין זה עולה כי לא חלה התקדמות בטיפול בנושא, וצוין כי "עד שצה"ל לא יהיה מוכן לקבל אחריות על הנתונים ודרך העברתם,

11 השם שניתן לפרויקט פיתוח הממשק הממוחשב עם הצבא.

המשטרה לא תוכל לקבלם", וכי בעקבות הדוח הקודם מוטלת על כלל הגורמים האחריות לתיקון הליקוי.

בביקורת המעקב עלה כי הליקוי לא תוקן, והעברת המידע החיוני לגורמי אכיפת החוק בתחום דיני התעבורה באיו"ש עדיין לוקה בחסר, וקיימים פערי מידע בין המתפ"ש והמנהא"ז ובין מ"י. פערי המידע הקיימים פוגעים בטיפול גורמי אכיפת החוק ועלולים לסכן את כלל המשתמשים בדרכים בשטחי איו"ש.

מ"י מסרה בתגובתה כי נושא העברת נתוני כלי הרכב ופרטי הנהגים הפלסטינים מהרשת הפלסטינית למ"י מטופל במשטרה משנת 2016, אך לא הושלם בשל פערי שיתוף פעולה עם המתפ"ש. בשנת 2021 התקיימה ישיבה משותפת של גורמי המשטרה ונציג המנהא"ז, ובה הוחלט כי הצבא יעביר נתונים לאגף טכנולוגיה ותקשוב של מ"י. עוד מסרה המשטרה כי הנושא משולב בתוכניות העבודה שלה ויקודם בכפוף לשיתוף פעולה והעברת מידע תקין.

בינואר 2022 מסר המתפ"ש בתגובתו על ממצאי הביקורת (להלן - תגובת מתפ"ש) כי פיתוח הממשק המחשובי בין מערכות המחשוב של המנהא"ז לאלו של מ"י נמצא בעבודת מטה מתקדמת, אשר כוללת שדרוג של כלל מערכות המידע של מתפ"ש, לרבות אלו המתממשקות עם מ"י. עוד ציין המתפ"ש בתגובתו כי היות שהפיתוח כרוך בזמן רב של עבודה ובמשאבים תקציביים רבים, עד לפיתוחו המלא ניתן מענה דרך ממשקים מקומיים, והעברת המידע למשטרה מבוצעת באופן ידני.

נוכח הליקוי המתמשך בהעברת המידע החיוני לגורמי אכיפת החוק בתחום דיני התעבורה באיו"ש וקיומם של פערי מידע בין המתפ"ש והמנהא"ז לבין מ"י מסכנים את משתמשי הדרך בכבישי איו"ש. על המתפ"ש לפעול למימוש פיתוח הממשק בין המנהא"ז לבין מ"י, ולאחר מכן על המנהא"ז ומ"י לפעול בשיתוף פעולה לשם העברת המידע באופן מיטבי בין מחוז ש"י במ"י ובין המתפ"ש.

הטיפול של המנהא"ז בגביית קנסות מנהגים פלסטינים

בשנים 2019 - 2021¹² רשמה המשטרה בשטחי מחוז ש"י (לוח 2 לעיל) 98,020 דוחות תנועה לנהגים פלסטינים. דוחות אלה מהווים 73% מסך הדוחות (135,002) שנרשמו בשטחי מחוז ש"י (פלסטינים ולישראלים). הפלסטינים יכולים לשלם את הדוחות בסניפי דואר באיו"ש, בתחנות דלק או באשראי באמצעות שרת התשלומים הממשלתי. כספי התשלומים נזקפים לטובת המנהא"ז והם מנוהלים על ידי קמ"ט אוצר במנהא"ז.

משטרת מחוז ש"י מזינה את דוחות התנועה שנרשמים לפלסטינים באיו"ש למערכת המחשוב המשטרית "דותן". המנהא"ז מקבל מהמשטרה (דרך מערכת המחשוב הממשלתית "מרכב"ה") אחת לכמה ימים דוחות אקסל עם פרטי הנהגים שלהם נרשמו הדוחות.

בחמש השנים האחרונות נגבו בדרך זו בממוצע כ-10 מיליון ש"ח לשנה. בינואר 2022 מסר קמ"ט אוצר לצוות הביקורת כי למנהא"ז אין נתון בנוגע לשיעור הגבייה מתוך סך הקנסות שניתנו. עוד מסר כי נכון לינואר 2022, המנהא"ז מעריך כי סכום הקנסות שלא נגבו הוא כ-270 מיליון ש"ח, זאת בהתייחס לשנים 2014 - 2021.

בהחלטת ממשלה ממרץ 1998¹³ נקבע נוהל בדבר מניעת כניסה לישראל של חייבים בחובות כספיים לרשות שלטונית בישראל, ובכלל זה של מי שניתן נגדו דוח תנועה ונפסק בו קנס, או שניתנה בו ברירת משפט והחייב לא הגיש בקשה להישפט. הנוהל קבע את הדרכים לטיפול במניעת כניסה של החייבים ועודכן בדצמבר 2017 בהחלטת ממשלה נוספת¹⁴ ולפיה קמ"ט משפטים במנהא"ז מוסמך להחליט אם החוב מצדיק את הכללת החייב ברשימת מנועי הכניסה לישראל בהתאם לסכום החוב, סוג העבירה והיקף החובות.

בביקורת עלה שעד דצמבר 2021 המנהא"ז לא נקט אמצעים נגד נהגים פלסטינים אשר לא שילמו את הקנסות ולא פעל למניעת כניסתם לישראל, וכי סכום הקנסות שלא נגבו בשנים 2014 - 2021 מוערך ב-270 מיליון ש"ח. כמו כן עלה כי העברת נתוני הקנסות בין מ"י למנהא"ז מבוצעת באמצעות קובצי אקסל ללא קישור בין המערכות הממוחשבות.

מהאמור לעיל עולה כי שיעור גביית הקנסות השנתי הממוצע הוא כ-23% (גבייה של כ-10 מיליון ש"ח לשנה מול אי-גבייה בהיקף של כ-270 מיליון ש"ח על פני 8 שנים), נתון המעיד על פגיעה ניכרת באפקטיביות האכיפה.

בינואר 2022 מסרו סגן ראש המנהא"ז וקמ"ט אוצר לצוות הביקורת כי מסוף דצמבר 2021 המנהא"ז החל למנוע את כניסתם של פלסטינים המבקשים להיכנס לישראל שלא שילמו את קנסות דוחות התנועה שהוטלו עליהם, בין אם לעבוד, ובין אם לצורך אחר. כתוצאה מכך נגבו בשבוע אחד כ-100,000 ש"ח. נוסף על כך מסר סגן ראש המנהא"ז לצוות הביקורת כי למרות החלטות הממשלה האמורות, לא נקבע גורם רגולטורי אחד אשר יתכלל את נושא גביית חובות התעבורה שניתנים לפלסטינים באיו"ש.

עלה כי משנת 1998, מועד החלטת הממשלה על הנוהל למניעת כניסה לישראל של חייבים בחובות כספיים לרשות שלטונית בישראל, ועד דצמבר 2021 לא יישם המנהא"ז את הנוהל שעליו החליטה ממשלת ישראל. על המנהא"ז להמשיך באכיפה נגד הפלסטינים סרבני תשלומי הדוחות שהחל בה בדצמבר 2021.

13 החלטה 3432 מיום 22.3.1998.

14 החלטה מספר 3316 מיום 31.12.2017.

משרד מבקר המדינה ממליץ כי המנהא"ז והמתפ"ש יבחנו דרכים נוספות להעמקת גביית הקנסות שהוטלו על פלסטינים בתיאום עם מ"י לצורך הגברת אפקטיביות אכיפת דיני התנועה.

כמו כן מומלץ כי מ"י והמנהא"ז יבחנו דרכים להעברת נתוני הדוחות באופן מקוון בין המערכות הממוחשבות.

מ"י מסרה בתגובתה כי היא תשתף פעולה עם המנהא"ז והמתפ"ש להגברת אפקטיביות אכיפת דיני התנועה.

התיאום בין מחוז ש"י לצה"ל בטיפול בזירת אירוע

בתחומי מחוז ש"י מתרחשים מפעם לפעם אירועי פח"ע במגוון מתווים, החל בפיגועי דקירה ודריסה ואירועי ירי, וכלה באירועים פליליים שבהם נדרשת עבודתם של אנשי הזיהוי הפלילי בזירת האירוע. כאשר מדובר באירוע פח"ע או באירוע פלילי, חיילי צה"ל מגיעים על פי רוב ראשונים לזירת האירוע, לפני המשטרה, מאחר שכוחות הצבא פרושים בשטח.

נוהל בנושא תיעוד זירה מבצעית של אוגדת איו"ש (להלן - נוהל אוגדת איו"ש) העוסק בהתנהגות הנדרשת מכוח צה"ל המגיע לזירת אירוע של פח"ע או של אירוע פלילי קובע, בין היתר, כי על הכוח לעצור את המעורבים באירוע תוך הפרדה ביניהם; עליו לסגור את הזירה ואת זירות המשנה; ונאסר עליו להזיז חפצים או לגעת בהם כדי לאפשר למ"י לבצע חקירה מקצועית ומהימנה כחלק מיישום ההליך הפלילי. הנוהל קובע כי: "פגיעה באותנטיות הזירה, ולו בתום לב, יכולה לסכל את החקירה ואת גילוי האמת". החשיבות בשמירת זירת האירוע על ידי חיילי צה"ל הוזכרה במסקנות ועדת שמגר¹⁵ משנת 1994.

בביקורת הקודמת עלה כי לצה"ל ולמ"י אין נוהל המסדיר את אופן חלוקת התפקידים ביניהם לאחר שהכוח המשטירתי מגיע לזירה. משרד מבקר המדינה העיר לצה"ל ולמ"י כי בהיעדר נוהל כזה עלולות להיפגע היכולת לאסוף ראיות מהזירה והיכולת להבטיח את שלומם של כוחות מ"י הפועלים בשטח. לפיכך על מ"י בשיתוף צה"ל לזרז את גיבושו של נוהל המסדיר את אופן חלוקת האחריות בין שני הגופים עד הגעת הכוח המשטירתי לזירת האירוע, ואף לאחר מכן, לאחר שכוח המשטרה מגיע אליה, באופן שייתן מענה הולם וראוי גם לסוגיות הנוגעות לאבטחת הכוח המשטירתי.

דוח הביקורת הקודם ציין עוד כי לעיתים לא קיימו כוחות צה"ל את ההוראות שנקבעו בנוהל של אוגדת איו"ש; מפעם לפעם נלקחו פריטים מזירת האירוע על ידי חיילי צה"ל לפני הגעת המשטרה לשטח, ולא הועברו למ"י פריטים שנתפסו בזירת אירוע או שהם הועברו למשטרה באיחור.

במאי 2017 מסר צה"ל בתגובתו על ממצאי הביקורת הקודמת כי הוא מקפיד על השמירה והתיעוד של ממצאים בכל המקרים שבהם מתקיים חשד לביצוע עבירה פלילית, ומטמיע כבר כיום בקרב חייליו ומפקדיו את החשיבות שבשמירה על זירות אירוע.

בספטמבר 2020 פרסם אג"ם במטכ"ל צה"ל הוראה מבצעית בנושא "השת"פ [שיתוף פעולה] המבצעי בין צה"ל למ"י בשגרה, חירום ומלחמה", שעליה חתומים גם נציגי חטיבת המבצעים של מ"י ונציגי היועץ המשפטי (להלן - היועמ"ש) של מ"י (להלן - נוהל שת"פ מבצעי). הוראה זו מפרטת את ממשקי העבודה והעקרונות הכלליים לשת"פ מבצעי בין הארגונים בעת שגרה, בעת חירום ובעת מלחמה.

15 ראו ה"ש 1.

בביקורת המעקב עלה כי הליקוי לא תוקן היות ולא נכתב נוהל המסדיר את אופן חלוקת התפקידים ביניהם לאחר שהכוח המשטירתי מגיע לזירה. עוד עלה, כי נוהל השת"פ המבצעי שפורסם עוסק בממשקי עבודה ובעקרונות כלליים לשת"פ מבצעי בין צה"ל לבין מ"י בעת שגרה, בעת חירום ובעת מלחמה.

בביקורת נמצא כי בפברואר 2021 הוכנה במדור הכוונה ופיקוח במטא"ר מ"י הצעה לנוהל שת"פ בין המשטרה לצה"ל בטיפול בזירות אירוע שיסדיר את אופן חלוקת התפקידים בין מ"י ובין צה"ל לאחר הגעת הכוח המשטירתי לזירה, וזאת בהתבסס גם על המלצת דוח הביקורת הקודם.

הביקורת מצאה במסמכי מחוז ש"י שלושה מקרים שהתרחשו בשנים 2018 עד 2021 שבהם הייתה פגיעה בראיות בזירת האירוע ובאיסופן: באירוע ירי משנת 2018 שבו נרצח הרב שבח ז"ל בסמוך לחוות גלעד הזירה לא נסגרה ולא נשמרה כנדרש, וכלי רכב צבאיים דרסו והשחיתו תרמילי ירי; במרץ 2020, בפגוע ירי לעבר רכב בצומת הדואר במערב בנימין, השאירו החיילים בזירה בדלי סיגריות שזיהמו אותה והקשו את איסוף הראיות; במאי 2021 אירע ניסיון פיגוע פח"ע בכיכר גרוס בחברון. בהמשך לכך התקיימה ישיבה בראשות ממ"ז ש"י שבה מסר מפקד מרחב יהודה בהתייחס לשת"פ עם צה"ל, כי "התובנה המשמעותית ביותר הינה שמפקד תחנת חברון נלחם מול הצבא, על מנת למנוע כניסה לזירה, טרם זיכוייה [הודעת החבלן כי ניתן להיכנס לזירה לאחר שהמטען נטרל] ע"י החבלן". מפקד מחוז ש"י ציין כי אירוע זה ממחיש עד כמה חשוב לסגור את הזירה באופן הרמטי עד לזיכוייה, וכי המשטרה והחבלנים מנוסים יותר מהצבא בטיפול בזירות מהסוג הזה. קצין האח"ם המחוזי מסר כי בעיות אלה עולות גם בהיבט אגף החקירות והמודיעין, בפעילות של הזיהוי בזירת עבירה.

ביולי 2021 השיב סגן קצין המבצעים בפקמ"ז לשאלת צוות הביקורת ביחס למקרים של פגיעות בראיות בזירת אירוע, כי מדובר במקרים חריגים של טיפול לקוי בזירה שאינם מעידים על הכלל. פקמ"ז לא רואה צורך בנהול ספציפי לנושא זה מעבר לנוהל השת"פ בין צה"ל למ"י היות והנושא מתנהל כשורה בין הגופים".

בביקורת עלו שלושה מקרים שבהם תועדה פגיעה בראיות בזירת אירוע מהשנים האחרונות שהיה בהם כדי לגרום נזק משמעותי בחקירות פח"ע.

מ"י מסרה בתגובתה כי כיום ישנו שיפור משמעותי באופן הטיפול באירועים פליליים ובמודעות של צה"ל לנושא. עוד הוסיפה המשטרה כי הנוהל בנושא זה עודנו מצוי בתהליך כתיבה למול צה"ל וכתבתו צפויה להסתיים במחצית הראשונה של שנת 2022.

מומלץ כי מ"י וצה"ל ישלימו את גיבוש נוהל השת"פ לזירת אירוע, שיגדיר חלוקת משימות ברורה בין שני הגופים.

משרד מבקר המדינה מציין כי על צה"ל להקפיד על מימוש ההוראות בנוגע לשמירה על זירת אירוע יחד עם השלמת הסדרת אופן חלוקת התפקידים בין מ"י ובין צה"ל לאחר הגעת הכוח המשטירתי לזירה בנהול על מנת לא לפגוע ביכולת לאסוף ראיות.

מרכז השליטה של מחוז ש"י

מ"י מפעילה מרכזי שליטה (להלן - משל"טים) במחוזותיה השונים כדי לתת מענה מהיר, מקצועי ושירותי לפניית הציבור בעת שגרה ובאירועי חירום בדרגות שונות, תוך מוכוונות להצלת חיים, וזאת באמצעות חיוג מכל טלפון למספר 100 (להלן - מוקד 100). מ"י קבעה כי מוקדי 100 צריכים לענות ל-95% מהשיחות בתוך 20 שניות והמשל"ט אמור, בין היתר, לשמש כלי עזר למפקדים לריכוז מידע בנוגע לאירועים חריגים ולתיאום בין הגורמים השונים הפועלים בזירת האירוע. הוא משמש גורם בקרה על ביצוע הנחיות הפיקוד ומופעל על ידי שוטרי קבע, שח"מים וסטודנטים. הפעלת המשל"טים מחייבת מענה מהיר, מקצועי ושירותי לפונים וכן ניהול ושליטה של אירועי החירום. במ"י פועלים שבעה משל"טים מחזי"ים: צפון, חוף, מרכז, תל אביב, ירושלים, ש"י ודרום.

נוהל אג"ם בדבר "עקרונות הפעלת משל"ט מחזי"ט¹⁶ (להלן - נוהל הפעלת המשל"טים) מאגד את פעילות המשל"טים מול האגפים השונים במ"י.

בביקורת המעקב נמצא כי בהתאם לנוהל הפעלת המשל"טים, משל"ט מחוז ש"י כולל כמה מכלולים וזירות, ובהם:

1. מכלול מוקד 100: ייעודו לקבל דיווחים על אירועים 24/7 והקישור שלהם למענה המבצעי בשדד"ט למתן שירות יעיל ומקצועי לאזרח. המכלול מורכב ממוקדנים המקבלים את הדיווחים וממשגרים¹⁷.
2. זירה ייחודית למחוז ש"י, שנועדה לקצר ולייעל את תהליכי הדיווח בין הזירה המרחבית במשל"ט לבין באוגדת איו"ש לשם מניעת עבירות וגילויין, תפיסת עבריינים, שמירה על הסדר הציבורי ושמירה על ביטחון הנפש והרכוש.

תקינת כוח האדם במשל"ט

ב-12.6.14 בשעות הערב נחטפו מצומת גוש עציון שלושה נערים ונרצחו לאחר מכן. המבצע לחיפוש גופותיהם נקרא "שובו אחים". מיד לאחר החטיפה התקשר אחד החטופים למשל"ט מחוז ש"י, אך המוקד התייחס לשיחה כאל שיחת הטורדה ולא פעל לאיתורה.

בביקורת הקודמת נמצא שביוני 2017 משל"ט ש"י פעל עם 11 שוטרי קבע שסופחו אליו מרחבי המחוז, וזאת כדי לתגבר את המשל"ט נוכח המלצות ועדת הבדיקה שהוקמה במ"י בנוגע למוקד 100 במחוז לאחר מבצע "שובו אחים".

משרד מבקר המדינה ציין בדוח הקודם כי סיפוח השוטרים גרם לפגיעה מתמשכת ביכולתם לבצע את המשימות שהוטלו עליהם בתוקף תפקידם המקורי, וזאת משום שהם לא הוכשרו לכך.

במסגרת ביקורת המעקב התייחס אג"ת מטא"ר במרץ 2021 לתיקון הליקויים שהופיעו בדוח הקודם וציין כי המחוז חזק את המשל"ט בשבעה תקני קבע ומזה שנתיים הופסק סיפוח שוטרים חדשים למשל"ט. עוד מסר אג"ת מטא"ר כי כלל השוטרים עוברים תהליך מיון והכשרה לפני

16 נוהל הפעלת משל"טים ממאי 2021 שהחליף את נוהל מוקדים שחל בביקורת הקודמת.

17 משמשים גורם מקשר בין פניות המתקבלות במוקד 100 לכוחות המגיבים בשטח.

כניסתם לתפקיד במכלולי שליטה משל"ט ש"י וכן חניכה תוך כדי מילוי התפקיד כדי להכשיר אותם בצורה מיטבית לביצוע תפקידם. כמו כן שוטרי המשל"ט יוצאים להכשרות במכללה הלאומית לשוטרים בהתאם להתקדמותם בתפקידים במשל"ט.

בביקורת המעקב נמצא כי באוגוסט 2021 היו במשל"ט מחוז ש"י 73 תקנים לעומת מצבה של 69 שוטרים, בנות שירות לאומי וסטודנטים, וכי הליקוי בנושא סיפוח השוטרים למשל"ט תוקן, כך שנכון למועד סיום הביקורת בספטמבר 2021 לא מסופחים שוטרים למשל"ט. כמו כן תוקן נושא הכשרת השוטרים במשל"ט, והתקינה הקיימת במשל"ט נותנת מענה לדרישות המבצעיות הכרוכות בהפעלתו.

הפעלת מוקד 100 במשל"ט

בביקורת הקודמת העיר משרד מבקר המדינה למ"י כי אחד הלקחים המרכזיים שעלו מתחקור רצח שלושת הנערים הוא כי יש צורך לשפר את תפקודם של מוקדי 100, בדגש על שיפור טכנולוגי של המרכזיות, בהתאם לתפיסות ההפעלה בהיבטים של פיקוד ושליטה.

במאי 2021 סקר קצין הטכנולוגיות המחוזי בפני צוות הביקורת את סטאטוס השיפורים הטכנולוגיים שנעשו במערכת המרכזיות שמשמשות את המשל"ט. מהסקירה עלה כי המערכת, שהחלה לפעול בשנת 2019, מאופיינת בשיפורים טכנולוגיים רבים.

בביקורת המעקב עלה כי נושא ההחלפה והשיפור של המרכזיות תוקן, וכי בשנת 2019 הוחלפו המרכזיות שמשמשות את מכלול מוקדי 100 למרכזיות דיגיטליות, וחלו בהן שיפורים טכנולוגיים.

לוח 4: פירוט נתוני מספר השיחות הנכנסות למוקדי 100 של משטרת ישראל ובהם מחוז ש"י

2020	2019	המחוז
777,299	773,741	צפון
930,395	1,029,945	חוף
1,692,595	1,648,647	מרכז
1,702,032	1,653,345	ת"א
728,650	730,710	ש"י
1,196,374	1,132,005	ירושלים
1,404,018	1,576,851	דרום
851,688	269,733	110*(מכלול 100)
9,283,051	8,814,977	סה"כ

המקור: מ"י, מטא"ר, נובמבר 2021.
* מוקד מידע ארצי

לוח 5: נתונים בדבר זמן המענה במוקדי 100 במשל"טים של משטרת ישראל, 2020-2019

ממוצע משך השיחה בשניות	ממוצע זמן המענה בשניות	המחוז
61	2.99	צפון
71	3.18	חוף
70	4.99	מרכז
72	4.43	ת"א
39	2.67	ש"י
63	4.31	ירושלים
56	3.55	דרום
18	7	110
56	4.14	הממוצע הארצי

המקור: מ"י, מטא"ר, נובמבר 2021.

עלה כי ממוצע זמן המענה במוקד מחוז ש"י הוא 2.67 שניות - נמוך ב-35% מזמן המענה הממוצע הארצי שהוא 4.14 שניות.

הפעלת המשל"ט בזמן חירום

בביקורת הקודמת צוין כי למרכזי השליטה של מחוזות מ"י תפקיד מרכזי וחיוני בניהול אירועי חירום, ובכלל זה גם אירועים רחבי היקף המתרחשים במדינה, ולנוכח נחיצותם הרבה במצבי חירום נדרשת מוכנות והיערכות למעבר למרכזי שליטה חלופיים במקרה הצורך¹⁸. נוהל הפעלת המשל"טים קובע שלכל משל"ט מחוזי יהיה משל"ט חלופי ממוגן, המתוחזק באופן שוטף ומוכן להפעלה מיידית במקרה הצורך, שפועל שלא במקום הקבוע, אך באופן זהה לתפקודו במקום הקבוע, ומגבה את מכלולי המשל"ט כדי לשמר את הרציפות בשליטה המבצעית של המשטרה במרחב אחריותה לביטחון הפנים.

בביקורת הקודמת עלה כי משל"ט מחוז ש"י נמצא במבנה שאינו ממוגן, וכי אין למחוז משל"ט חלופי שאליו ניתן להעביר את פעילותו בשעת חירום אם יתעורר בכך הצורך.

18 מקרה בו נפגעת יכולת התפקוד של המשל"ט כתוצאה מאירוע מלחמתי או אסון טבע.

באפריל 2017 מסרה מ"י בתגובתה על ממצאי הביקורת כי בשנים 2017 עד 2018 מתוכנן להיבנות מבנה חדש למשל"ט ש"י ובתוכו ייבנה מקלט מוגן. הפרויקט תוקצב ונמצא בתהליכי תכנון מתקדמים. כמו כן צוין שבסוף שנת 2018 יוקם משל"ט חלופי של המחוז במטה מחוז ירושלים.

תמונה 1: משל"ט מחוז ש"י בהקמה

המקור: מחוז ש"י, יוני 2021.

בסיוור של צוות הביקורת במחוז ש"י במסגרת ביקורת המעקב עלה כי במחוז ש"י עומדת להסתיים בנייתו של משל"ט חדש וממוגן אשר אמור להיות מופעל עד תחילת שנת 2022. משל"ט זה, מלבד היותו ממוגן, תהיה בו גם מערכת טלפוניה מינהלית מתקדמת. עוד עלה בביקורת המעקב כי בחודש נובמבר 2020 נחנך במפקדת מטא"ר מ"י משל"ט חלופי למחוז ש"י.

משרד מבקר המדינה מציין לחיוב את פעולות מ"י לתיקון הליקויים שעלו בדוח הקודם בנושא שיפור היערכות המחוז לפעולה במצבי חירום באמצעות הקמת משל"ט חדש למחוז ש"י - הקמת המשל"ט הממוגן (שנמצא בתהליכי סיום), שיפורים שנעשו במערכת המרכזיות שלו, והקמת משל"ט חלופי.

הממשק של משל"ט מחוז ש"י עם המוקד האזרחי במועצות אזוריות באיו"ש

בתחומי איו"ש פועלים נוסף על משל"ט מחוז ש"י חמישה מוקדים אזרחיים ביטחוניים (להלן - מוקדים אזרחיים). מוקדים אלה משמשים גורם מסייע למשטרת מחוז ש"י ולשאר גורמי החירום לצורך מענה מהיר ויעיל לתושבי המועצות.

בשיחות ותכתובות של צוות הביקורת עם ראש המועצה האזורית מטה בנימין ועם ראש המועצה האזורית גוש עציון בדצמבר 2021 עלו טענות בנוגע לממשק של משל"ט מחוז ש"י עם המוקד האזרחי שעליו הם אמונים הגורם, לטענתם, לעיכוב במענה המשטרתי הנדרש.

ראש המועצה האזורית גוש עציון מסר כי במועצה קיימת אי-שביעות רצון מתפקוד משל"ט משטרת מחוז ש"י לעיתים עקב היעדר זמינות של המוקד, שירות לקוי של המוקדנים וחוסר היכרות טובה של המוקדנים את השטח, דבר שמעכב את העברת הדיווח מהמוקד האזרחי למוקד המשטרתי.

ראש המועצה האזורית מטה בנימין מסר בהקשר זה כי מי שמאייש את מוקד המשטרה לא מכיר מספיק את תוואי השטח באיו"ש, ולכן מעביר את המידע הנדרש למוקד האזרחי בצורה לא ברורה ואף חלקית.

משרד מבקר המדינה מציין כי אי-שביעות הרצון שהעלו שתי המועצות האזוריות בנוגע לממשק של המשל"ט של מחוז ש"י עם המוקד האזרחי הפועל בשטחן מחייבת בירור בין שני הצדדים. מומלץ שלאחר בירור זה הפיקוד של מחוז ש"י וראשי המועצות האזוריות שבתחום המחוז יסכמו ביניהם דרכי פעולה לשיפור ממשקי העבודה ביניהם למתן מענה מיטבי עבור התושבים.

מ"י מסרה בתגובתה כי המידע העובר למוקדים האזרחיים מועבר בהתאם לקבוע בחוק, ככל שהוא כולל מידע ביטחוני. עוד ציינה כי בדצמבר 2021 התקיימה פגישה בין מפקד משל"ט ש"י ובין מנהל מוקד הביטחון במועצה האזורית מטה בנימין בראשות קצין האג"ם של המחוז לשם הידוק השת"פ מול המשל"ט, וסוכמו בו כמה נושאים לטיפול. עוד מסרה מ"י כי בנוגע למוקד האזרחי בגוש עציון תתואם פגישה לפברואר 2022.

חקירת אירועי ירי של שוטרי מג"ב באיו"ש

פקודת המשטרה קובעת, בין היתר, כי חקירתם של שוטרים החשודים בעבירות שהוגדרו בתוספת הראשונה לפקודה, ובהן עבירות שהעונש בגינן גדול משנת מאסר, לא תיערך בידי מ"י, אלא "בידי המחלקה לחקירות שוטרים שבמשרד המשפטים" (להלן - מח"ש). בעניין זה נאמר בדוח מבקר המדינה¹⁹ כי "הקמת מח"ש נועדה, בין היתר, לתת מענה לביקורת ציבורית על כך שהמשטרה חוקרת את עצמה ולכן חקירות רבות אינן מגיעות לידי מיצוי".

בביקורת הקודמת צוין כי עם הקמתה של מח"ש בשנת 1992 אמור היה הטיפול באירועי ירי של שוטרים להיות בידיה, אולם באותה השנה החליטו פרקליטת המדינה ומפכ"ל מ"י כי מ"י עצמה (אח"ם ש"י) תחקור עבירות הכרוכות באירועי ירי של שוטרים ולא מח"ש.

בשנת 2007 החליט פרקליט המדינה להחזיר את חקירת אירועי הירי שאירעו באיו"ש למח"ש, אולם עקב קשיים שהעלתה מח"ש הוחלט להעביר לה את החקירות שעניינן אירועי ירי של שוטרים בשני שלבים: בשלב הראשון חקירות הנוגעות לאירועים שבהם היו מעורבים שוטרים "כחולים" ולאירועים שהתרחשו באזורים ש"ככלל אין סיכון בהגעה אליהם", כגון גבעת זאב ומעלה אדומים. בשלב השני, שאמור היה להסתיים ב-1.1.09, היו אמורות לעבור לידי מח"ש גם חקירות של אירועים שבהם היו מעורבים שוטרי משמר הגבול (להלן - מג"ב). בדוח הקודם עלה כי החלטת פרקליט המדינה שחקירות של אירועים שבהם היו מעורבים שוטרי מג"ב יועברו לידי מח"ש לא יושמה, וכך גם הצעתו של ראש מח"ש כי חקירות אלה יעברו לידי הגורם המוסמך בצה"ל.

בדוח הקודם צוין עוד כי זה שנים רבות חוקר מחוז ש"י בעצמו את שוטרי מג"ב שהיו מעורבים באירועי ירי שגרמו לפציעה או מוות של פלסטינים שלא בהתאם לפקודות המשטרה ובקצב איטי. עוד צוין כי חקירות אלה נערכו משנת 2007 שלא בהתאם להחלטת פרקליט המדינה, שחקירות של אירועים שבהם היו מעורבים שוטרי מג"ב תועברנה לידי מח"ש, וללא שיושמה גם הצעתו של ראש מח"ש כי חקירות אלה יעברו לידי הגורם המוסמך בצה"ל. מצב דברים זה פוגע קשות בטיפול בתלונות ובאירועים המחייבים חקירה מהירה, יעילה ומקצועית, וכן באמון הציבור ברשויות האכיפה, ועלולות להיות לכך השלכות במישור הבין-לאומי.

בפברואר 2013 הגישה ועדת טירקל²⁰ את החלק השני של המלצותיה בדוח שהוכן מטעמה (להלן - דוח טירקל השני)²¹. בהמלצה מס' 14 בדוח טירקל השני נקבע כי "כאשר עולים חשדות להפרות של כללי המשפט הבינלאומי ההומניטארי בעקבות פעילות משטרתית שנעשתה תחת פיקודו של צה"ל, ראוי שהחשדות ייבדקו ויחקרו על ידי צה"ל ולא על ידי המשטרה". בינואר

19 מבקר המדינה, **דוח שנתי 56א** (2005), "הטיפול המערכתי בתלונות על אלימות והתנהגות לא נאותה של שוטרים", עמ' 355. ראו גם **דוח ביקורת מיוחד** (2017), "הטיפול המערכתי בעבירות שוטרים", עמ' 167 - 168, 179.

20 ב-14.6.10 החליטה ממשלת ישראל להקים ועדה ציבורית בלתי תלויה בראשות שופט בית המשפט העליון בדימוס יעקב טירקל לבדיקת היבטים שונים הנוגעים לפעולות שנקטה מדינת ישראל למניעת הגעת כלי שיט אל חוף רצועת עזה ב-31.5.10. בסעיף 5 להחלטת הממשלה, נקבע כי הוועדה תבחן גם "האם מנגנון הבדיקה והחקירה ביחס לתלונות וטענות המועלות בדבר הפרות של דיני הלחימה, הנוהג בישראל באופן כללי, ואת חובותיה של מדינת ישראל בהתאם לכללי המשפט הבינלאומי". הוועדה הביאה את המלצותיה בשני חלקים.

21 במסגרת דוח טירקל השני גיבשה הוועדה 18 המלצות העוסקות במנגנוני בדיקה וחקירה בנוגע לתלונות וטענות המועלות בדבר הפרות של דיני הלחימה. דוח ביקורת זה עוסק בהמלצה מס' 14.

2014 החליטה הממשלה על מינוי צוות לבחינה וליישום של מסקנות דוח טירקל השני. לראש הצוות מונה ד"ר יוסף צ'חנובר²² (להלן - צוות צ'חנובר).

באוגוסט 2015 המליץ צוות צ'חנובר כי "באירועים מבצעיים שבהם יהיו מעורבים שוטרי מג"ב או שוטרים אחרים, כשהם פועלים תחת פיקוד צה"ל, יהיו חוקרי מח"ש אמונים על החקירה בנוגע לשוטרים. באירועים שבהם מעורבים שוטרים בלבד, תתנהל החקירה מראשיתה על ידי מח"ש... באירועים שבהם מעורבים חיילי צה"ל ושוטרים גם יחד, יוקם צוות חקירה משותף של חוקרים צבאיים ושל חוקרי מח"ש. ההחלטות יתקבלו בתיאום בין הפרקליטות הצבאית ומח"ש".

ביולי 2016 החליטה ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי (הקבינט המדיני-ביטחוני) (החלטה ב/125) לאמץ את המלצות דוח צוות צ'חנובר. בהחלטה נקבע כי בנוגע ל"יישום המלצה מס' 14 של צוות צ'חנובר, שעניינה הטיפול בתלונות נגד שוטרים ביחס להפרות של כללי המשפט הבינלאומי במסגרת פעילות משטרתית שנעשתה תחת פיקוד צה"ל באיו"ש החליט הקבינט המדיני-ביטחוני כי היא תיבחן על ידי היועמ"ש לממשלה, בהתייעצות עם הגורמים הנוגעים בדבר, לרבות בחינת האפשרות ליישם את האמור בדוח השני של ועדת טירקל לגבי המלצה זו. שר הביטחון ושרת המשפטים יידונו בהמלצת היועץ המשפטי לממשלה בתום בחינה זו".

בתגובת המטה לביטחון לאומי מנובמבר 2017 על דוח הביקורת הקודם נמסר כי ביוני 2017 התקיים דיון בראשות ראש הממשלה בנושא סמכות החקירה והעמדה לדיון של שוטרי מג"ב הפועלים באיו"ש. עוד נמסר כי בהמשך לדיון זה, בינואר 2018 החליט ראש הממשלה כי "הטיפול בתלונות נגד שוטרי מג"ב ביחס להפרות של כללי המשפט הבינלאומי במסגרת פעילות משטרתית, שנעשתה תחת פיקוד צה"ל באיו"ש תהיה בידי צה"ל/מצ"ח".

בדוח הקודם ציין משרד מבקר המדינה כי משהחליט ראש הממשלה (להלן - החלטת ראש הממשלה) שהסמכות לחקירת תלונות נגד שוטרי מג"ב בנוגע להפרות של כללי המשפט הבין-לאומי במסגרת פעילות משטרתית שנעשתה לפי פקודות צה"ל באיו"ש תהיה בידי מצ"ח, על כל הגורמים המעורבים בחקירות אלו לפעול ליישום ההחלטה בהקדם האפשרי ובתיאום מלא.

בדוח הקודם עלה כי במרץ 2016 היו 27 תיקי חקירה שטופלו בידי הקצין והחוקר המופקדים על חקירת ירי של שוטרי מג"ב באיו"ש נוסף על תפקידם.

בביקורת המעקב נמצא כי בשנת 2019, קודם המעבר של חקירות ירי שוטרי מג"ב לידי מצ"ח, היו במחוז ש"י 15 תיקי חקירה שהתנהלו בנושא זה. ברבעון הראשון של שנת 2021 נותרו לטיפול שלושה תיקי חקירה, אשר מחוז ש"י משלים את הטיפול בהם.

לאחר החלטת ראש הממשלה ערכה חטיבת החקירות במטא"ר טיוטת נוהל בנושא "חקירת אירועי ירי של שוטרים באיו"ש שבהם נפגע אדם" (להלן - טיוטת הנוהל), שייעודה להסדיר את דרך הדיווח והחקירה של אירועים באיו"ש שבהם נפגע אדם כתוצאה מירי של שוטרי מ"י תוך כדי פעילות מבצעית טיוטת הנוהל עוסקת בין היתר באופן הדיווח על אירועי ירי שבהם מעורבים שוטרי מג"ב ובחקירות שמבצעת מצ"ח.

בביקורת המעקב עלה כי הליקוי תוקן כשבאוקטובר 2019 הועברו לידי גורמי צה"ל (ליחידה הארצית לחקירות מבצעיות במפקדת מצ"ח) סמכויות הבדיקה והחקירה של כל אירועי הירי שביצעו שוטרי מג"ב אשר פעלו באיו"ש תחת פיקוד צה"ל.

בביקורת עלה עוד כי באוגוסט 2021 הייתה טיוטת הנוהל בהליכי תיקוף בשיתוף מג"ב, מח"ש, מצ"ח ויועמ"ש מ"י.

מ"י מסרה בתגובתה כי כלל תיקי החקירה שבמחוז הועברו לפרקליטות, ונוהל בנושא תוקף לאחרונה ומצוי בתהליכי אישור. המתווה החדש שגובש ומעוגן בנוהל קובע כי שוטרי מג"ב בשירות חובה שמבצעים ירי - נחקרים על ידי מצ"ח, ושוטרים בקבע שמבצעים ירי - נחקרים על ידי מח"ש. מתווה זה נכנס לתוקף וכבר עובדים לפיו אף שהנוהל המתוקף טרם הופץ כאמור.

משרד מבקר המדינה מציין כי קיימת חשיבות להפצתו של נוהל מעודכן בהתאם למתווה שהותאם להחלטת ראש הממשלה ואשר יסדיר את דרך הדיווח והחקירה של אירועים באיו"ש שבהם נפגע אדם כתוצאה מירי של שוטרי מג"ב תוך כדי פעילות מבצעית. על מ"י לקדם את אישור הנוהל המתוקף ואת הפצתו כדי שיוסדרו דרכי הדיווח והחקירה של אירועי ירי מג"ב באיו"ש.

באוקטובר 2021 מסרה ראש ענף חקירות במודיעין במצ"ח לצוות הביקורת כי בהחלטת ראש הממשלה מינואר 2018 צוין כי תוקפה של החלטה זו למשך שנתיים (מתחילת יישומה באוקטובר 2019), ובתום השנתיים תיערך בחינה אם נכון להאריכה²³. עוד מסרה ראש ענף חקירות כי ההחלטה בנוגע להארכת תוקף ההחלטה נמצאת בידי הדרג המדיני, וכי בימים אלו מתנהל שיח בנושא עם הגורמים הרלוונטיים במשרד המשפטים.

מומלץ כי משרד הביטחון והיועמ"ש לממשלה יקיימו בחינה והפקת לקחים בתום שנתיים ליישום המתווה החדש וכי תתוקף החלטה על המשך היישום בהתאם לממצאי בחינה זו.

היחידה הארצית לחקירות מבצעיות במפקדת מצ"ח

היחידה הארצית לחקירות מבצעיות (להלן - יאל"ם) במפקדת מצ"ח הוקמה בשנת 2017 בהמשך להמלצה מס' 9 של צוות הבחינה והיישום (צוות צ'חנובר) בנוגע לדוח טירקל השני של הוועדה הציבורית לבדיקת אירועי המשט הימי. היחידה מתמחה בטיפול בחקירות בחשד לביצוע עבירות פליליות והפרות של כללי המשפט ההומניטרי הבין-לאומי של חיילי צה"ל בעת שגרה ובעת לחימה. היחידה מונה 26 חוקרים, בהם אנשי קבע וחוקרים דוברי השפה הערבית. מפקד היחידה כפוף ישירות למפקד מצ"ח.

23 מסמך בנושא "התפתחויות בנושא ירי מג"ב באיו"ש" מחדש יולי 2021.

כאמור, בביקורת המעקב עלה כי סמכויות הבדיקה והחקירה של אירועי ירי של שוטרי מג"ב שפעלו תחת פיקוד צה"ל באיו"ש הועברו ליאל"ם במצ"ח בנוגע לאירועים שהתרחשו מאוקטובר 2019 ואילך.

בביקורת נמצא כי בשנים 2020 עד 2021 התנהלו ביאל"ם שבע חקירות שבהן הייתה מעורבות של שוטרי מג"ב: בארבע מהחקירות עלה חשד לירי של שוטרי מג"ב, ובשלוש חקירות אחרות עלתה מעורבותם של שוטרי מג"ב במהלך הפעילות (גם ללא ייחוס ביצוע הירי אליהם). משבע החקירות שלוש חקירות נפתחו בגין פציעת פלסטיני וארבע חקירות נפתחו בגין מותו של פלסטיני. יצוין כי שש משבע החקירות הסתיימו בשנת 2021, ואחת עדיין מתנהלת. ממצאיהן של שש החקירות שהסתיימו בשנת 2021 הועברו כמקובל לבחינת הפרקליטות הצבאית.

ביולי 2021 כתבה ראש ענף חקירות ומודיעין (עח"ם) במצ"ח לצוות הביקורת כי יאל"ם מצויה בשיח שוטף עם גורמי מג"ב כדי להדק כל העת את קשרי העבודה ולטייב את הממשקים בין הגופים בעת שגרה ולאחר קרות אירוע. עוד כתבה ראש עח"ם כי יש שני אתגרים בפעילות היחידה הנוגעים לחקירות ירי שבהן מעורבים כוחות מג"ב ואלו הם:

1. לחוקרי היאל"ם אין גישה ישירה לאף מערכת משטרתית רלוונטית, והדבר מקשה עליהם לאתר עצמאית את השוטרים המעורבים באירוע ואת דוחות הפעולה שלהם וכן לקבל מידע אישי ורקע בנוגע להם (עבר משמעת, הכשרות, תפקידים קודמים וכיו"ב). לפיכך קבלת המידע על האירוע ועל זהות השוטרים המעורבים בו נעשית בסיוע יועמ"ש מג"ב.
2. בשל "רגישות בין-מוסדית" תיאום חקירות השוטרים נעשה בסיוע יועמ"ש מג"ב ולא באופן ישיר עם המפקדים, כפי שהדבר נעשה בחקירות שבהן מעורבים חיילים. כתוצאה מהאמור קיים קושי ביזמון הנחקרים באמצעות גורם נוסף.

משרד מבקר המדינה מציין כי העברת חקירות ירי מג"ב באיו"ש למצ"ח נועדה לייעל את הליכי החקירה ולקצר אותה. נוכח זאת, על צה"ל בשיתוף מ"י לפעול להידוק קשרי העבודה בעת שגרה ולאחר קרות אירוע ולייעול דרכי העבודה.

חקירת עבירות זיוף עסקאות מקרקעין

מרשם מקרקעין מסודר, סופי ונגיש מקנה ודאות בביצוע עסקאות במקרקעין ומונע מעשי תרמית ופגיעה אפשרית בזכות הקניין. כיום רק שליש מכלל הקרקעות באיו"ש מוסדרות ברישום. קמ"ט משפטים ורישום מקרקעין שבמנהא"ז (להלן - קמ"ט מקרקעין) אחראי לרישום והסדר מקרקעין בשטחי איו"ש. כאשר הפרט או הריבון מבקש להוכיח את זכותו הקניינית במקרקעין באיו"ש על נכסי דלא נידי אשר טרם נרשמו, יש ביכולתו לפנות לוועדה לרישום ראשון²⁴. על פי הדין החל באיו"ש, לגבי הקרקעות שרישומן אינו מוסדר, על המבקש הטוען לזכות בעלות במקרקעין להוכיח עיבוד וחזקה למשך 10 שנים ויותר ו/או להצביע על מקור חוקי לזכות זו.

באוגוסט 2014 כתב יועמ"ש איו"ש דאז לפרקליט המדינה דאז כי "התגלו חשדות אף ביחס לעסקאות רכישת מקרקעין שאינם קשורים למקבצי הבניה הלא חוקית, אלא המצויים סמוך ליישובים מוסדרים. כך, התגלו חשדות לזיוף עסקאות רכישת מקרקעין, המצויים סמוך ליישובים גבעת זאב, אורנית, קרני שומרון ועוד".

בדצמבר 2015 מסר קצין אח"ם של מחוז ש"י לצוות הביקורת כי לצורך חקירת מקרי הונאה, ובכלל זה זיופים של מסמכים המעידים על בעלות על הקרקע, "נדרשים אנשים מקצועיים כגון עו"ד, מנהלי חשבונות וכיו"ב היכולים לטפל בעבירות אלו. מכיוון שלמחוז אין יחידת הונאה המטפלת בעבירות אלו... בהיעדר יחידה שתטפל, ומאחר ואלו הן עבירות חשיפה - נפתחים גם פחות תיקי הונאה במחוז".

בביקורת הקודמת עלה כי תחנות המשטרה במחוז ש"י אינן מסוגלות לטפל בתיקים שעניינם חשדות לזיוף עסקאות במקרקעין ולו ברמה המקצועית הבסיסית עקב היעדר כוח אדם מקצועי, וכן שהחקירות בתיקים אלו, שנפתחו רובן ככולן בגין תלונות שהגיש משרד קמ"ט מקרקעין, נמשכות זמן רב.

עוד עלה בביקורת הקודמת כי לעיכוב בהשלמת הטיפול בתלונות על עבירות הונאה במקרקעין שהוגשו למחוז ש"י עלולות להיות תוצאות חמורות, כגון פגיעה בזכויותיהם הקנייניות של רוכשי הקרקעות, פגיעה באמון הציבור במערכת אכיפת החוק וכן פגיעה בפעילות הכלכלית באיו"ש. משרד מבקר המדינה המליץ כי ראוי שהגורמים המוסמכים במשטרה, לרבות אח"ם ואג"ת, יבחנו מהי הדרך המיטבית שתאפשר לטפל בעבירות מסוג זה, וזאת באמצעות הסדר קבוע ולא באמצעות הקמת צוות חקירה מיוחד (להלן - צח"ם) כפתרון זמני.

בהתייחסות מ"י לממצאי הדוח הקודם מאפריל 2017 צוין כי היעדרה של יחידת הונאה במחוז ש"י מוכר בדגש על עבירות הונאה במקרקעין, וכי מחוז ש"י הכין עמ"ט בנושא שטרם אושרה. בד בבד, כפתרון זמני, הוקם במחוז ש"י צח"ם בראשות סגן ניצב לטיפול בכל סוגיות המקרקעין שעניינן חשדות לזיוף והונאה. באפריל 2017 היו מרוכזים בידי צח"ם 24 תיקי חקירה. בהמשך

²⁴ הוועדה לרישום ראשון היא ועדה מעין שיפוטית הפועלת במנהא"ז באיו"ש מכוח חוק רישום נכסי דלא נידי שלא נרשמו קודם שנת 1964 מס' 6 לשנת 1964, וצו בדבר תיקון חוק רישום נכסי דלא נידי אשר טרם נרשמו (יהודה והשומרון) (מס' 1621), התשס"ט-2008. תפקידה לבדוק את הזכויות על מקרקעין אשר לגביהם הוגשו בקשות לרישום ראשון. אם השתכנעה הוועדה כי התגבשו התנאים המתאימים, יש בסמכותה לתת צו לרשם המקרקעין לרשום את חלקת המקרקעין אשר הוועדה תיחמה אותן בספרי הרישום.

לכך קבע קצין אח"ם מחוז ש"י כי התיקים שלא נחקרו בידי צח"ם יועברו לטיפול היחידה לטיפול בפשיעה הארצית החמורה (לה"ב), ובשנת 2019 הוחזרו חלק מהתיקים ליחידות מ"י במחוז ש"י.

באוגוסט 2019 כתב רע"ן חקירות במחוז לראש חטיבת (להלן - רח"ט) החקירות במטא"ר כי בשנים האחרונות חלה התגברות בגילויים של חשדות חמורים לזיוף עסקאות ורכישת מקרקעין באי"ש.

בנובמבר 2019 כתב מפקד המחוז (להלן - הממ"ז) לראש אח"ם כי רח"ט החקירות במטא"ר החליט כי הטיפול בתיקי החקירה ייוותר במחוז ש"י בטיפול התחנות. הממ"ז ציין כי לדעתו יש להעביר את הטיפול בתיקי הונאה מורכבים ובכלל זה בתיקי זיוף הקרקעות ליחידה ארצית שבידיה הכלים וכוח האדם המתאימים לטיפול בתיקים מסוג זה. בדצמבר 2019 כתב ממ"ז ש"י לראש אח"ם כי מחוז ש"י הוא המחוז היחיד במ"י הפועל ללא יחידת הונאה ייעודית, וכי תיקי הונאה במחוז ש"י מטופלים ביחידות הטריטוריאליות, דבר המקשה על היחידות להתמקצע בתחום ולהשקיע משאבים בתיקי חקירה מורכבים ובכלל זה בתופעת זיוף הקרקעות. עוד ציין ממ"ז ש"י כי בשל היעדר כלים לטיפול בתיקים אלו, תלונות רבות שהגיש קמ"ט מקרקעין למשטרת מחוז ש"י כלל לא טופלו, ובשל כך במנהא"ז המעיטו להגיש למחוז ש"י תלונות בקשר לתופעה זו, ונפתחו פחות תיקי חקירה שאינם משקפים את התופעה ההולכת ומתרחבת של זיופי מקרקעין. הממ"ז ציין כי כמות התיקים התלויים ועומדים (שמונה תיקים) אינה משקפת את תופעת זיוף הקרקעות בכללותה.

בביקורת המעקב עלה כי על אף הקשיים שהעלה המחוז לאח"ם מטא"ר בסוף שנת 2019 בכל הנוגע לטיפול בעבירות הונאה, לא חל שינוי או שיפור במצב. להלן הפרטים:

במרץ 2021 מסרה מ"י בהתייחסותה לתיקון הליקויים בדוח הקודם כי עדיין לא הוקמה יחידת הונאה מחזית, וכי "הסוגיה עלתה כמעט בכל סטאטוס/ביקור מול חטיבת החקירות ומול גורמי המחוז. כרגע אין מקור לתקנים".

בביקורת נמצא כי מאז 2017 (הביקורת הקודמת) עד פברואר 2021 לא הגיש המנהא"ז באמצעות משרדו של קמ"ט מקרקעין למ"י תלונות נוספות בנושא הונאת מקרקעין לטיפולו של מחוז ש"י.

באפריל 2021 כתב קמ"ט מקרקעין במנהא"ז לצוות הביקורת כי מחודש זה החל משרדו לפעול מול מז"פ מ"י²⁵ באופן עצמאי כדי לקבל חוות דעת במקרים שבהם עולים חשדות לזיוף מסמכים בעסקאות מקרקעין באי"ש. הוא ציין כי ככל שהחשד מאומת, חוות הדעת מספיקות כדי לדחות את העסקה, אולם אין בהן כדי להצביע על אשמים, ועניין זה יהיה נתון לחקירת משטרה שתתנהל לאחר הגשת תלונה מתאימה.

עלה כי נושא בחינת ההסדר הקבוע לחקירות עבירות זיוף מקרקעין לא תוקן.

בינואר 2022 מסרה מ"י בתגובתה כי במחוז ש"י לא קיימת יחידת הונאה ולא הוקצו להקמתה מקורות תקציביים אף שכלל הדרגים הכירו בצורך זה ואף יצאה הנחיית מפכ"ל בנוגע לכך. עם

25 למז"פ מ"י יש כלים לבדיקת חשדות לזיוף מסמכים המוגשים לאישור עסקאות מקרקעין.

זאת ציינה מ"י כי בהיעדר יחידה ייעודית ובהינתן הצורך מוקם צח"ם לטיפול בעבירות מקרקעין, וכי המחוז תיעדף את הנושא במסגרת תוכנית העבודה לשנת 2021 - 2022.

מתפ"ש מסר בתגובתו כי קמ"ט משפטים ורישום מקרקעין מקדם כמה פעולות כדי להתמודד עם זיופי עסקאות המקרקעין, לרבות הקצאת תקציב ייעודי לנושא, אך אין בצעדים אלה כדי לייתר את תהליכי הגשת התלונות במ"י, חקירתן ומיצוי הדין עם העבריינים. עוד הוסיף, כי "אנו סבורים כי יש לחזק את הזרוע המשטרתית על כלל מרכיביה החיוניים להשגת מטרה זו".

על מ"י להביא לסיום את בחינת הדרכים להקמתה של יחידת הונאה מחוזית מקצועית עבור מחוז ש"י. יחידה זו תוכל לתת את המענה האיכותני בטיפול בחקירת תיקי הונאות מקרקעין, וזאת בייחוד כאשר חלה עלייה בחשדות חמורים לזיוף עסקאות ורכישת מקרקעין באי"ש. שכן, חקירה העוסקת בהונאה מחייבת את מעורבותה של יחידה מקצועית אשר תוכל להביא לידי מיצוי החקירה ולאיסוף ראיות מספקות ותעמת את החשודים בפרק זמן סביר כדי להביאם לדין. דבר זה יקדם את ההרתעה המשטרתית בקרב הציבור ויתרום למהימנותו של מרשם קרקעות באי"ש לטובת האוכלוסייה והפעילות הכלכלית באי"ש.

סיכום

למשטרת מחוז ש"י תפקיד חשוב באכיפת החוק ובשמירת הסדר הציבורי באיו"ש. המחוז מטפל בעבירות ביטחון חמורות לצד אירועי פשיעה לאומנית ופלילית. איומי הפח"ע, מספר האירועים בדגש על פיגועי הטרור וכן הימצאות אמל"ח בשטחי איו"ש מביאים את שוטרי המחוז לפעול בסביבה בעלת רמת סיכון גבוה.

ביקורת המעקב העלתה כי חלק מהליקויים שעלו בדוח הקודם תוקנו או תוקנו במידה רבה. כך למשל, באוקטובר 2019 הועברו לידי גורמי צה"ל (ליחידה הארצית לחקירות מבצעיות במפקדת מצ"ח) סמכויות הבדיקה והחקירה של כל אירועי הירי שביצעו שוטרי מג"ב אשר פעלו באיו"ש תחת פיקוד צה"ל. תוקן הליקוי בנושא סיפוח השוטרים למשל"ט: הסיפוח הופסק, ותקינת המשל"ט אינה חסרה; טופל נושא הכשרת השוטרים במשל"ט; הוקם משל"ט ממוגן למחוז והוא נמצא בשלבי סיום, וכן יוחד למחוז משל"ט חלופי. ליקויים אחרים לא תוקנו: כך למשל נותר בעינו הליקוי בדבר האפודים הקרמיים, שנועדו לשמור על ביטחונם של שוטרי המחוז, ולפיו מרבית מהם ישנים ותוקף הלוחות הקרמיים שלהם פג. עוד העלתה ביקורת המעקב כי העברת המידע החיוני לאכיפת החוק בתחום דיני התעבורה באיו"ש לוקה בחסר, וקיימים פערי מידע בין המתפ"ש ובין מ"י. פערי מידע אלו עלולים לסכן את כלל המשתמשים בדרכים בשטחי איו"ש.

על מ"י, המשרד לבט"פ, צה"ל והמתפ"ש לפעול לתיקון הליקויים שלא תוקנו מאז פרסום הדוח הקודם כדי להבטיח את ביטחונם ושלומם של שוטרי מחוז ש"י, של האוכלוסייה האזרחית ושל המשתמשים בדרכים ביהודה ושומרון.